

Preses relīze

Luksemburgā, 2015. gada 3. decembrī

ES finansētie enerģijas projekti Austrumāfrikā jāpārtrauc labāk – uzskata revidenti

Saskaņā ar jauno Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu 100 miljonu EUR programma, kuras mērķis bija nodrošināt atjaunojamus energoresursus Austrumāfrikas trūcīgajiem iedzīvotājiem, sasniedza vērā ņemamus rezultātus, tomēr tās uzraudzība joprojām ir uzlabojama. Revidenti konstatēja, ka Eiropas Komisija no projektu priekšlikumiem ir atlasījusi labus projektus, taču to īstenošanas gaitu nav pietiekami stingri uzraudzījusi.

No 2006. līdz 2013. gadam ĀKK un ES enerģijas instrumentam piešķīra 475 miljonus EUR no Eiropas attīstības fondiem galvenokārt projektu dotācijām Subsahāras Āfrikā. Enerģijas instrumenta galvenais mērķis bija veicināt piekļuvi mūsdienīgiem energopakalpojumiem tiem nabadzīgajiem cilvēkiem, kuri dzīvo lauku vai piepilsētu rajonos un kuri ēdiena gatavošanai lielākoties joprojām izmanto malku vai kokogles. Šā instrumenta mērķis bija arī atbalstīt enerģētikas nozares labāku pārvaldību, veicināt ieguldījumus pārrobežu enerģētikas projektos un popularizēt atjaunojamus energoresursus. Līdz 2014. gada vidum dotācijās kopumā bija piešķirti 268 miljoni EUR, no kuriem 106 miljoni EUR bija atvēlēti projektiem Austrumāfrikā, kur bija viszemākie rādītāji attiecībā uz piekļuvi elektroenerģijai šajā reģionā. Aptuveni 85 % atlasīto projektu attiecās uz atjaunojamo enerģiju, 12 % — uz kombinētiem avotiem (atjaunojamie un fosilie) un 3 % — uz fosilajiem avotiem.

Revidenti pārbaudīja 16 atjaunojamās enerģijas projektus piecās valstīs: Kenijā, Madagaskarā, Mozambikā, Tanzānijā un Zambijā. Viņi konstatēja, ka Komisijas darbs bijis sekmīgs un ka tā piešķirusi atbalstu projektiem, kuriem bija pienācīgi noteiktas prioritātes. Piemēram, kādā Kenijā īstenotā projektā, kurā ieguva metāna gāzi no vircas krātuvēm mazās fermās, tika ierīkotas 765 biogāzes tvertnes, bet mērķis bija 460 tvertnes. Biogāzes ieguve ēdiena gatavošanas vajadzībām ļauj ietaupīt malku un kokogles, samazināt gaisa piesārņojumu telpās un uzlabot vircas kā mēslojuma kvalitāti.

Tomēr ziņojumā ir uzsvērts arī tas, ka Komisija varēja labāk izmantot enerģijas instrumentu, lai palielinātu piekļuvi atjaunojamajai enerģijai.

“Vairākums revidentu pārbaudīto projektu bija sekmīgi, un jādodomā, ka tie būs ilgtspējīgi,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Revīzijas palātas loceklis Klaus Heiners Lēne (*Klaus-Heiner Lehne*). **“Tomēr ceturkā daļa pārbaudīto projektu nerasniedza lielāko daļu paredzēto rezultātu — galvenokārt plānojuma nepilnību un Komisijas neatbilstīgi veiktās uzraudzības dēļ.”**

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona Tāl.: (+352) 4398 47063 Mob. tālr.: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs Tāl.: (+352) 4398 45410 Mob. tālr.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E-pasts: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Revidenti uzskata, ka projekta vadītāju iesniegto ziņojumu kvalitāte bija atšķirīga un Komisija necentās nodrošināt atbilstību ziņošanas prasībām. Gadījumos, kad bija zināms, ka projektu izpildē ir radušies nopietni sarežģījumi, Komisijas darbinieki nepietiekami izmantoja apmeklējumus uz vietas un uzraudzības pārskatus, lai papildinātu atbildīgo personu sniegto informāciju, un neveica pienācīgus un savlaicīgus pasākumus. Ziņojumā sniegti ieteikumi stingrākai projektu atlasei turpmāk, to uzraudzības pastiprināšanai un ilgtspējas izredžu palielināšanai.

Īpašais ziņojums Nr. 15/2015 “**ĀKK un ES enerģijas instruments atjaunojamās enerģijas atbalstam Austrumāfrikā**” ir pieejams 23 ES valodās.